

Creation in **CRISIS**

A time for prayer and action

TÉAMA

Grianghraf: William.n

Ceardlanna / pléghrúpa

Le haghaidh na 5 seachtainí d'Am an Chruthaithe 2009

Arna ullmhú ag Will Campbell-Clause, Comhordaitheoir na ndaoine óga le A Rocha UK, i gcomhair Eaglaisí le Chéile, An Bhreatain Mhór agus Éire

Is é a bhí i gceist a bhaint amach agus na cúig cheardlann seo á gcur le chéile ná tacaíocht a thabhairt do ghrúpaí Críostaithe, agus daoine óga ach go háirithe, atá ag streachailt leis na fadhbanna a bhaineann le ceist an chomhshaoil sa lá atá inniu ann. Cruthaíodh iad chun go n-úsáidfí as láimh a chéile iad leis na seanmóirí ar an ábhar 'Géarchéim sa Chruthú', le plé a mhúscailt ar na hábhair chéanna atá sna seanmóirí.

Sna míonna tromchúiseacha seo chugainn, aimsir a bhfuil fiorthábhacht lenár gcuid iarrachtaí i gcoinne dhochair an Athraithe Aeráide, tá mar aidhm ag na ceardlanna seo cúnamh a thabhairt dúinn teacht amach as ár gcuid aineolais nó ár gcuid fuarchúise, agus i dtreo na paidreach agus an ghnímh chúramaigh.

Seachtain 1: 6 Meán Fómhair

Géarchéim sa Chruthú

Scriptúr: Matha 6:19-34

Seachtain 2: 13 Meán Fómhair

Daibhreas Domhanda

Scriptúr: Íseáia 58:1-14

Seachtain 3: 20 Meán Fómhair

Cad Mar Gheall ar an bhFiabheatha?

Scriptúr: Geineasas 9:1-17

Seachtain 4: 27 Meán Fómhair

An 16^ú Domhnach i ndiaidh na Tríonóide (21 ó cheart)

Do Na Glúine atá le Teacht

Scriptúr: Leabhar na Seanfhocal 13:22

Seachtain 5: 4 Deireadh Fómhair

Tarlú Aicsean an Dóchais

Scriptúr: Geineasas 41:15-57

Seachtain 1: Géarchéim sa Chruthú

6 Meán Fómhair

Eochairshliocht: Matha 6.19-34

Grianghraf: Jeff Turner

Réamhrá

San aifreann an tseachtain seo, tá cloiste againn i dtaobh na slí a bhfuil dlúthbhaint idir an ngéarchéim eacnamaíoch agus na géarchéimeanna éiceolaíocha agus sóisialta. Is fearr a oibreoidh an cheardlann seo má leanfar den phlean thíos. Léigí scriptúr na seachtaine seo arís le chéile, agus an léamh ábhartha ina dhiaidh sin, roimh dhul i ngleic leis na plécheistean ar bhonn gníomhach. Chabhródh sé freisin cuid mhór de bhur gcuid ama a chaitheamh ar na ceistean a chuirtear, mar sin, déan bhur gcuid ama a roinnt anois, ag cinntiú go gcaithfear tuairim is dhá thrian den am ar phlé a dhéanamh. B'fhearr díriú ar aon cheann de bhur gcuid ceistean féin maidir leis na scriptúir mholta, agus conas mar is féidir libh (mar dhaoine aonair agus mar ghrúpa) a bheith ag plé leis an ngéarchéim éiceolaíoch dá bharr. Chabhródh sé chomh maith nótaí a dhéanamh i rith an phlé chun go bhfantar dírithe ar an ábhar, agus chun go gcuimhníonn sibh ar na príomhphointí a dhéantar, agus na gníomhartha ar mhaith libh a thógáil dá bharr.

Léamh Ábhartha

Faicimid sa tsliocht seo go bhfuil Íosa ag múineadh dá aspail gan a bheith ag cur maoine ábhartha i dtaisce agus gan imní a dhéanamh faoi chursaí airgid agus sealbh. Ar seisean: 'Ní féidir daoibh Dia a riaradh agus an t-airgead' (v24). Ach fós féin, ainneoin ár n-iarrachtaí 'deashaoil' a thógáil, is minic a thógaimid mar shoचाí níos mó ná mar atáimid in acmhainn aige, agus bátar i bhfiacha sinn dá bharr. Táimid ciontach as 'airgead' a riaradh, agus anois, tá an geilleagar a rabhamar ag freastal air in ainriocht. Tá an rialtas ag déanamh tuilleadh infheistithe sa gheilleagar sa tsúil is go réiteofar an fhadhb agus sinn ag caitheamh na bpingíní go rábach ar an mbealach ar ais go dtí an 'geilleagar sláintiúil'. Toisc gur acmhainn atá cruthaithe ag daoine é an t-airgead, is dóchúla go mbainfidh na daoine triail as cineálacha curtha i láthair eile chun an geilleagar breoite a chneasú má theipeann ar an gceann sin.

Ach, féach an éanlaith; chruthaigh Dia iad agus thug freagracht as dúinne. Fós féin áfach, tá bagairt á déanamh ar an-chuid speiceas difriúil agus tá go leor acu ag fáil bháis dá bharr (féach www.biodiversityinfo.org/sowb le haghaidh tuilleadh eolais); bíonn na milliúin de chearca agus de thurcaithe á mbrú isteach sna hearlanna, áiteanna a gcuirfear bia orthu le teann foirne chun go mbeidh siad ullmhaithe le haghaidh dhinnéir an Dómhnaigh / na Nollag. Má thagann tinneas ar bith orthu, líontar iad le hantaibheathaigh a chuirtear ar aghaidh chuig na daoine a itheann iad, ag laghdú cumas an leighis ghlic seo faoi seach. Gan amhras, creideann go leor daoine go gcuireann a leithéid seo de thalmhaíocht thionsclaíoch leis na víris mhillteanacha cosúil leis an slaghdán muiciúil a bhagraíonn ar an gcine daonna chomh maith.

Agus féach na bláthanna; Dia a chruthaigh iad agus a thug dúinn freagracht astu. Ach mar sin féin, táimid tar éis tionscadal mór millteanach a dhéanamh de tháirgeadh na mbláthanna a fhágann tirim na lochanna, a scaoileann le mórchuid dé-ocsáid charbóin isteach san atmaisféar, agus a fhágann feirmeoirí bochta gan talamh chun bia a chothú. Gan dabht, ceist chasta is ea talmhaíocht na mbláthanna san Afraic, agus is gá riachtanais na ngeilleagar Afracach, maidir le fostaíocht agus malartú airgid, a chur san áireamh. Ach fós féin, táimid chomh gafa anois le bláthanna a iompar trasna na cruinne ar eitleáin i gcomhair ár gcuid muiríní Lá le Vailintín go dtagann triomaigh rialta ar áiteanna cosúil leis an gCéinia a bhíonn ag streachailt chun a cuid daonraí féin a bheathú toisc an talamh is fearr agus an chuid is mó d'acmhainní sa tír a bheith á n-úsáid ag tionscadal na mbláthanna.

Ach de thoisic go dtuigeann ár n-Athair Naofa céard atá uainn, is é a deir Íosa ná 'déanaigí ríocht Dé agus a fhíríantacht a lorg ar dtús, agus tabharfar na nithe sin uile daoibh chomh maith'.

Plécheistean

- Ag féachaint ar an léamh bíobálta, cad é an fáth a thugann Íosa le nár ghá go mbeadh an éanlaith ag déanamh imní?
- Ar nós Íosa in Matha 6, tuigeann an chuid is mó de Chríostaithe go bhfuil grá ag Dia dá chruthú (Leabhar na Salm 104) ach ní i gcónaí a chiallaíonn sé seo go dtugaimid féin aire dó. Cén fáth é seo dar libh?
- An bhfeiceann sibh aon chomhchosúlachtaí idir an tslí ina rabhamar ag dul ar aghaidh sna margaidh airgeadais agus an tslí ina rabhamar ag caitheamh leis an gcruthú?
- Féach Geineasas 2:15. Seo é an chéad phost a tugadh don chine daonna – conas mar atá ag éirí linn sa 'phost' seo, ag gabháil do chúram an chruthaithe?
- An féidir muinín a bheith againn as Dia chun sinn a thartháil má mhillimid a bhfuil cruthaithe aige agus ar thug sé freagracht dúinn as?
- An féidir le tomhaltóirí difríocht a dhéanamh sa chaoi ina bhfeidhmíonn ár ngeilleagar?
- Conas is féidir linn a chinntiú go ndéanann tionscadail bláthanna iarracht teacht ar chothromú idir na riachtanais shóisialta, eacnamaíoch agus timpeallachta ar shlí atá cóir agus inbhuanaitheach?
- Ar smaoinigh tú riamh ar pháirt a ghlacadh i léirsithe a chuireann aire an chruthaithe ar chlár gnó na gceannairí, nó ar stocaireacht a dhéanamh roimh rialtais ná gnótha? Cén fáth?

Seachtain 2: Daibhreas Domhanda

13 Meán Fómhair

Eochairshliocht: Íseáia 58.1-14

Grianghraf: Darcie Condie

Réamhrá

Táimid ag féachtaint ar shlite ina ndéantar ceangal idir ceisteanna ceartais shóisialta agus fadhbanna timpeallachta an tseachtain seo. Arís eile, is fearr a oibreoidh sé má leanfar den ord atá leagtha amach thíos, leis an gcuid is mó den am á dhíriú ar thaobh an phlé de. Mar aon leis an tseachtain seo caite, déanaigí iarracht a bheith dírithe an t-am ar fad ar na ceisteanna a ardaítear sna scríoptúir áirithe a thugtar, agus nótaí a dhéanamh d'aon ghníomh a measann tú a bheith oiriúnach.

Léamh Ábhartha

Is é is brí leis an troscadh de ghná ná lánstaonadh toilteanach ó bhia le haghaidh na spioradáltachta¹. Cé go léiríonn sé seo smacht mhaith bhíobálta áfach, is léir ó léamh na seachtaine seo nach tuiscint iomlán bhíobálta ar an troscadh atá i gceist anseo.

Ar nós go leor de na haspail, agus Íosa é féin, cuireann Íseáia dúshlán faoin idé go mbaineann ár n-adhradh le naofacht phearsanta amháin ('Duine ag cromadh a chinn mar a bheadh giolcach ann, agus é sínte ar éadach róin agus ar luaitheach'). Tugann sé cuireadh dúinn teacht ar an tuairim gur dhlúthchuid é an aire do na boicht dár n-adhradh, agus go léirímid glóir Dé, dár gcneasú féin, nuair a roinnimid leo sin nach bhfuil dada acu, nuair a chuirimid an chóir agus an t-éadach orthu sin a bhfuil sé ag teastáil uathu! Is é an dearcadh seo a thaispeáin Íosa i rith a shaoil agus a theagaisc: is é a d'iarr sé orainn ná 'Gráigh do chomharsa mar thú féin'. Chuir sé é féin i mbróga na mbocht go fiú, ar seisean; 'sa mhéid go ndearna sibh é do dhuine den chuid is lú de na bráithre seo agamsa, is domsa a rinne sibh é'.

Is minic a dhéanann Críostaithe idirdhealú idir a bheith ag léiriú grá dá gcomharsana agus a bheith ag tabhairt aire don chruthú. Ach ar an saol domhandaithe seo, tá sé ag éirí níos deacra i gcónaí idirdhealú a dhéanamh idir an dá rud. Tugann an tAthrú Aeráide éiseamláir den fhadhb seo dúinn mar go léiríonn sé an tslí arb h iad na tíortha saibhre is mó a rinne an truailliú, cé gurb iad na boichte is mó a mhothaíonn tionchair an athraithe aeráide dá bharr. Tá na mílte samplaí ann ina bhfeicimid na daoine is boichte a bheith ag fulaingt de bharr thionchair an athraithe aeráide arb ar éigean go bhfuil freagracht acu astu: muintir oileán Tuvalu san Aigéan Ciúin a bhfuil súil acu a gcuid talún a thréigeadh de réir mar a ardaíonn leibhéal na mara, cónaitheoirí bochta New Orleans nár fhéad leo éalú ó Hurricane Katrina, na feirmeoirí beaga san Afraic a mbíonn orthu aghaidh a thabhairt ar thriomaigh go rialta agus nach feidir leo bia a shaothrú dá gclanna.

Déanann an feirmeoir agus scríbhneoir aistí Wendell Berry achoimre air seo sa mhéid is go ndéanann sé amach gur frithrá atá ann grá a bheith agat ar do chomharsa san am céanna is go mbíonn dímhéas agat ar an oidhreacht a mbraitheann a bheatha air². I mbeagán focal, conas is féidir leat grá a léiriú air má chuireann do bheatha isteach ar a cheannsa?

Plécheisteanna

- Is minic gur cleachtadh é an troscadh a chuirtear in áirithe don Chorghas, agus a mbaineann rogha na maireachtála slaintiúla leis nach ndéantar rogha air ag tráthanna eile den bhliain. An mbraitheann tú go gcuireann an scríoptúr seo dúshlán fút?
- Cé hiad an daibhir, na hocraigh, na deoraithe bochta, na daoine nochta, sa lá atá inniu ann? Cé a líonfaidh na ról seo i gceann fiche bliain nó mar sin, dar leatsa?
- Cé hé do chomharsa? Féach Lúcas 10:29-37.
- Féach ar chuid focal Wendell Berry, an gceapann tú go gcuireann an tslí a dtéann tú i ngleic leis an gcruithú isteach ar chailíocht bheatha do chomharsan?
- Conas is féidir leat aire a thabhairt do na comharsana arb fios duit iad a bheith ar an gcaolchuid? An bhfuil gníomhartha ar féidir leat a dhéanamh chun comharsana bochta a fhóirithint ón gcaolchuid, agus chun maitheas a dhéanamh don phobal áitiúil d'ainmhithe, d'éin, d'fheithidí agus de chuideanna eile den chruthú neamhdhaonna?

¹ Don Whitney, *Spiritual Disciplines of the Christian Life*, lth. 152

² Wendell Berry, "The Gift of Good Land," *The Gift of Good Land: Further Essays Cultural and Agricultural* (North Point Press, 1982), lgh.273-274

Seachtain 3: Cad Mar Gheall ar an bhFiabheatha?

20 Meán Fómhair

Eochairshliocht: Geineas 9.1-17

Grianghraf: Supriya 'n' Subharghya

Réamhrá

Táimid ag féachaint ar an idirghníomh daonna leis na speicis neamhdhaonna eile an tseachtain seo. Leanaigí an cur chuige céanna is mar a bhí againn don dá cheardlann roimhe seo, ag cinntiú go gcaitear thart ar dhá thrian den am ar phlé a dhéanamh. Is iomaí scríoptúr a mbreathnóimid orthu an tseachtain seo, mar sin, ba mhaith an rud é duine éigin a roghnú chun a bheith freagrach as na véarsaí molta a aimsiú agus a léamh.

Léamh Ábhartha

Tá an béar bán éirithe ina shamhailchomhartha d'iarmhairtí an athraithe aeráide de réir mar a athraíonn an teocht chun bagairt a dhéanamh ar a ghnáthóg oighreata. Is cinnte go bhfuil na speicis sna ceantair pholacha i mbaol a ndíothaithe, ach is mó i bhfad speicis sna haeráidí tropacacha a bhfuil an baol céanna orthu. Dar le tuairisc dhomhanda a nglaothar an Red List air (féach www.iucnredlist.org), ta tuairim is 40% de na speicis ar an domhan a ndearnadh scrúdú orthu i mbaol a ndíothaithe, 21% de na mamaigh, 37% de na héisc agus 86% de na caonaigh san áireamh. Tá an t-oidhíothú ina fhadhb mhíllteanach do mharthanais an chine dhaonna, níos mó b'fhéidir ná an príomhrannpháirtí; is é sin an tAthrú Aeráide. Cad a dhéanfimid mar fhreagra?

Sa bhliain 1967, d'áitigh an t-ollamh Meiriceánach Lynn White in alt darb ainm 'The Historical Roots of our Ecological Crisis' go raibh claonadh bunúsach ag an diagacht Chríostaí déshaothrú a dhéanamh ar an dúlra. Ba í an argóint a bhí aige ná gur lig an t-ordú in Geineasas, a dhéanann tagairt don 'tiarnas' ar an gcruthú, don chine daonna (Gein 1:28) déshaothrú a dhéanamh ar an dúlra le teann fuarchúise. Dearnadh coiteann is ea é seo sna ciorcail shaolta, agus, ó tharla go bhfuil an oiread sin Críostaithe beagbeann ar chinniúint an chruthaithe neamhdhaonna, is deacair cur ina choinne.

Má tá, nuair a chruthaigh Dia sinn chun 'tiarnas' a oibriú ar an gcruthú, chruthaigh sé sinn ar a dheilbh féin chomh maith. Tá an dá ghné seo den chine daonna do-scartha. Ar an mbonn sin, má táimid le 'tiarnas' a bheith againn, ar dheilbh Dé, ní mór 'tiarnas' a oibriú ar shlí Dé. Éiseamláir de shlí Dé is ea a mhac, Íosa a dúirt 'Ach táimse in bhuir measc ar nós an té a bhíonn ag freastal' (Lúcas 22:27) agus, dar le Naomh Pól, 'chuir áir riocht an sclábha' (Filipigh 2:7). Gan amhras, nuair a fheictear é seo in éineacht le Geineasas 2:15 a deir gur 'thóg an Tiarna Dia an duine agus chuir i ngairdín Éidin é chun é a shaothrú agus aire a thabhairt dó', tá bunús socair le cur i gcoinne argóint Lynn White; ina áit, is féidir linn a rá, de réir an bhíobla, go bhfuil ionad ar leith ag an gcine daonna leis an bhfreagracht as aire an chruthaithe uile. Sampla maith is ea Naoi d'fhear a thaispeáin an dearcadh seo in ainneoin na drochbhaile a bhí air.

Agus sinn ag druidim leis an mbagairt mhór d'oidhíothú na speiceas, an éanlaith, na feithidí, na bláthanna, agus na mamaigh go léir san áireamh, conas mar a fhreagróimid?

Plécheisteanna

- Féach arís an léamh as Geineasas 9 – nach gceapann tú gur sonrach an tslí a gcuireann Dia béim ar a chonradh mar rud a bhaineann le 'gach uile dhúil bheo' agus 'a bhfuil beo ar talamh'? (véarsaí 10, 12, 13, 15, 16, agus 17)?
- Cé na cineálacha speiceas d'ainmhithe, d'éin agus d'fheithidí atá ina gcónaí i do cheantar? An mbraitheann tú go bhfuil an chaoi ina mbíonn tú ag idirghníomhú leis na créatúir seo comhchosúil nó éagsúil le Naoi?
- Cad is féidir dar leat a fhoghlaim as scéal Naoi maidir leis an gcaoi a nglaothar Dia orainn baint a bheith againn le 'gach uile dhúil bheo'?
- Conas is féidir leat baint a bheith agat le 'gach uile dhúil bheo' a d'oirfeadh níos fearr do shlí an bhíobla? Is é a deireann Coimisiún Mór Íosa linn ná 'imígi faoin domhan uile agus fógraígi an soiscéal don chruthaíocht uile'. Conas gur féidir leat dea-scéal a dhéanamh den tsoiscéal le haghaidh an chruthaithe uile, seachas daoine amháin?
- Féach Colosaigh 1:15-23. An gcuireann sé aon ionadh ort go ndeir Naomh Pól gur i nDia a thagann 'gach a bhfuil ar neamh agus ar talamh' chun athmhuintearais (véarsa 20) agus go mbaineann a shoiscéal le 'uile dhuine faoin spéir' (véarsa 23)?
- Féach Rómhánaigh faoi dheireadh 8:19-21. Cén fáth dar leatsa go gcoinnítear siar an cruthú ó 'saoirse ghlórmhar chlann Dé'?

Seachtain 4: Do na Glúine atá le Teacht

27 Meán Fómhair

Eochairshliocht: Leabhar na Seanfhocal
13:22

Grianghraf: shortie66

Réamhrá

Baineann na ceisteanna a ardaíodh an tseachtain seo leis an gcaoi a gcuireann na cinní a dhéanaimid anois sa lá atá inniu ann isteach ar shaoil na nglúin atá le teacht. Is faide léamh ábhartha na seachtaine seo ná mar is gnáth, ach níor chóir go gcuirfeadh sé seo isteach ar thréimhse an phlé toisc go bhfuil an scríoptúr chomh gearr sin! Agus arís eile, is é an cur chuige is fearr ná chun díriú isteach ar na scríoptúir mholta, ach chun beagáinín ama a chaitheamh ar an bplé chomh maith.

Léamh Ábhartha

Meabhraíonn an seanfhocal seo an ghéarchéim airgeadais reatha dúinn, rud a d'fhág go bhfuil na billiúin phunt d'fhiacha ar an tír. Is dochúlá go dtiocfaidh an fiach seo anuas ar oidhreacht chuig páistí ár bpáistí, a bheidh freagrach as an tír a chur le chéile arís. Tá cuid de na daoine ag rá go bhfuilimid ag cur na todhchaí i ngeall ar mhaithe le caoithiúlacht an lae inniu agus sinn ag dul i ngleic leis an ngéarchéim. Nuair a fhéachaimid ar conas mar a chaithimid leis an gcruthú, is éasca an rud céanna a rá: le fiche éigin bliain anuas, táimid ag cur na todhchaí i ngeall ar mhaithe le caoithiúlacht an lae inniu san úsáid a bhainimid as acmhainní an domhain.

Sa leabhar dar teideal *Collapse: How Societies Choose to Fail or Succeed*, déanann an tOllamh le Tír Eolaíocht agus le Fiseolaíocht Jared Diamond staidéar comparáideach ar shochaithe a thit as a chéile tríd treoir stair an chine dhaonna. Léiríonn sé gurb é is ciontaí leis an gcliseadh seo ná an úsáid neamhinbhuanaitheach a bhaineann pobal na sochaí as acmhainní. Gabhann forbairt agus caiteachas thar cuimse praiticiúil a timpeallachta, agus ar an mbonn sin, is dodhéanta do na glúine atá le teacht maireachtáil. Ag féachaint ar an tseanfocal, ní mór dúinn fiafrú dinn féin cén cineál domhain atáimid ag fágáil do pháistí ár bpaistí.

Is é an tAthru Aeráide an dúshlán is mó atá ag déanamh scime don ghlúin seo, agus, dar leis an gcuid is mó de na heolaithe, táimid ag pointe criticiúil inar féidir linn cuid mhór teorainneacha a chur le hiarmhairtí an phróisis chun na tionchair ar pháistí ár bpáistí a laghdú. Ní cosúil go bhfuil aon amhras faoi i láthair na huair go mbeidh iarmhairtí millteanacha leis an athru aeráide, ach tá gníomhartha fós ann ar féidir linn a thógáil chun iad a laghdú.

Ceann amháin de na gníomhartha sin is ea chun an úsáid a bhainimid as bithbhreoslaí, cosúil le hola, agus gual, a laghdú, toisc go gcuireann siad go mór le leibhéal na n-astuithe carbóin dhéocsaíde, agus, a dhála sin, leis an athru aeráide. Is é an rud faoi ná gur finideach iad tascí na mbithbhreoslaí, agus is cúis eile é sin chun iad a chaomhnú.

Deirtear gur solas gréine ársa atá iontu chomh maith toisc gur cuireadh fuinneamh na gréine i ngaiste na blianta ó shin i gcréatúir bheo agus i bplandaí, agus, tríd an gcomhbhrú agus an teocht, rinneadh bithbhreoslaí díobh faoi chlár na talún. Is mó fuinneamh atá iontu ná mar is féidir linn a bhaint den ghrian féin go díreach, na tonnta, nó an ghaoth, ach fós féin, acmhainní atá finideach ó bhonn is ea iad. Creideann cuid de na heolaithe go bhfuilimid ag druidim le barr usáide maidir leis an ola – an t-am a bhfuil an táirgeadh ola chomh ard agus a bhí nó a bheidh riamh, ach a laghdófar go gasta é ina dhiaidh. Dá mba mhaith linn geilleagar ar féidir feidhm a bhaint as a chur ar fáil dár bpáistí agus dár ngarchlanna, is gá go mbunófar é le hacmhainní nach gcuireann leis an athru aeráide, agus, thairis sin, nach dtiocfaidh chuig deireadh.

In Leabhar na Salm 103:15-18, is é a léimid ná: 'Is cosúil ré an duine le féar; bláthaíonn sé amhail bláth an mhachaire. Téann sé ar ceal le leoithne gaoithe, agus ní fios dá ionad féin é feasta. Ach maireann buanhrá an Tiarna go síoraí don dream ar a mbíonn a eagla, agus a fhíréantacht do chlann a gclainne nuair a chomhlíonann siad a chonradh go dílis, agus go ndéanann siad de réir a thola.' Cuireann an salmaire gairide shaol an duine taobh le nádúr síoraí ghrá Dé, ag léiriú an tairbhe a bhaineann lena bheith faoi umhlaíocht do Dhia san aimsir láithreach, dúinne agus do na glúine atá le teacht.

Plécheisteanna

- Cén cineál domhain ar mhaithe leat a fhágáil do do pháistí agus dá bpáistí?
- Féach Leabhar na Salm 103:13-18. Cad é an chéad chéim i dtreo an tsaol inbhuanaithe, dar leatsa?
- Cad a tharlódh, i do thuairim, dá dtosódh d'eaglais a bheith ag leanúint de nós maireachtála níos éadroime?
- Cad iad na slite inar féidir leat do rian carbóin a laghdú, mar dhaoine aonair agus mar phobal?
- Chomh maith le hathruithe a dhéanamh i do shlí bheatha, an bhfuil tú toilteanach dúshlán a chur faoi ghnótha chomh maith? (Tá táirgeoir cairpéad sna Stáit Aontaithe, is é sin Ray Anderson den chomhlacht Interface, a d'athraigh a straitéis ghnó tar éis dó a fheiceáil cé chomh neamhinbhuanaitheach agus a bhí sé. Is é a dúirt sé ná nach raibh áit ar bith ag a chomhlacht ar domhan inbhuanaitheach murarbh fhéidir leo cairpéid a dhéanamh ar bhonn inbhuanaitheach)
- An gceapann tú go bhfuil an rialtas ag saothrú go sásúil ar na saincheisteanna seo? Cad is féidir leat a dhéanamh chun a chinntiú go saothraíonn siad i gceart orthu?

Seachtain 5: Tarlú Aicsean an Dóchais

4 Deireadh Fómhair

Eochairshliocht: Geineasas 41.15-57

Grianghraf: DWinton

Réamhrá

I rith na seachtaine deiridh de na ceardlanna seo, agus sinn ag céiliúradh aimsir an Fhómhair agus ag déanamh machnaimh ar scéal Íosaef, cuimhnimis ar ar fhoghláomar agus ar ar cuireadh dúshlán faoi.

Léamh Ábhartha

Sa léamh seo, feicimid sampla dóchasach den fhreagra bíobálta ar an athrú aeráide; thug na hÉigiptigh a n-aire ar rabhaidh Íosaef i dtaobh an triomaigh láithrigh, agus ghabh siad de ghníomhartha a shábháil an Éigipt agus na tíortha mórthimpeall ón tubaiste, tuath Dé san áireamh. Bíodh is gur beag na hathruithe aeráide a d'fhulaing muintir na hÉigipte agus a chomarsana i gcomparáid lena bhfeicimidne, is féidir roinnt ceachtanna tábhactacha a fhoghlaim ó scéal Íosaef.

Ar an gcéad dul síos áfach, is tábhactach difríocht eochrach a aithint idir scéal Íosaef agus ár scéal féin: ní de bharr a gcuid cleachtaí talmhaíochta agus impiriúla a d'fhulaing na hÉigiptigh, cé go n-aithnítear go forleathan sa lá atá inniu ann gur de dheasca ár gcuidse gníomhartha féin – na stáisiúin cumhachta, an dífhoraioisíú, an talmhaíocht tionsclaíoch, na heitiltí, srl. Thairis sin, is minice anois gur ceist cheartais agus fhíorgachta atá sa tsuíomh is againne toisc gurb iad na boicht is luaithe agus is measa a bhíonn thíos le hiarmhairtí an athraithe aeráide, de réir mar a bhagraíonn díothú ar tuairim is 40% de speicis an domhain, agus mar a bheidh ar na glúine atá le teacht dul i ngleic le hiarmhairtí ár ngníomhartha. Mar a deir Íseáia – ‘Tá an talamh truaillithe faoi chosa a cuid áitreabhach, óir sháraigh siad na dlíthe, bhris na reachtanna, choill an conradh síoraí’ (Íseáia 24:5).

Mar sin, ní ceist ghníomhartha amháin atá ann; tá guí agus aithreachas ag teastáil chomh maith. Nuair a labhair Dia le Solamh tar éis dó an Teampall a thógáil, is é a dúirt sé ná ‘má dhéanann an pobal ar a nglaoitear m’ainm iad féin a umhlú agus guí chugam agus mo ghnúis a lorg, agus casadh óna gcosáin choiriúla, tabharfaidh mé cluas dóibh ó neamh, agus maithfidh mé a bpeaca agus **cneasóidh mé a dtír**’ (2 Croinicí 7:14). Pointe tosaithe maith is ea é seo.

Agus sinn ag leanúint den pointe seo, is féidir linn toil Dé a lorg chun a fhios a bheith againn cad is ceart dúinn a dhéanamh inár suíomhsa. Nuair a iarradh ar Íosaef brionglóid Fhorainn a mhíniú, d’aithin sé nárbh fhéidir leis é a dhéanamh ina aonar: ‘Níl sin ionam. Is é Dia a thabharfaidh freagra fabhrach ar Fhorann’ (véarsa 16). Agus é ina fhear óg, b’fhísí é Íosaef, agus fóraíodh a chuid físeanna chomh maith. Ba é an muinín a bhí aige as an bhfáidhiúlacht a lig dó brionglóidí agus an tairngreacht go dtiocfadh triomach ar Éigipt a thuiscint. Níl aon amhras faoi ach go raibh daoine sa chúirt ríoga agus in áiteanna eile a bhí ag déanamh fonóide faoi Íosaef agus a theastaigh uathu leanúint ar aghaidh leis an ngnáthshaol seachas cúigiú den fhómhar a chur i dtaisce gach bliain. Ach, in ainneoin na sceipteach is dócha, bhí muinín ag Íosaef as bronntanas na fáidhiúlachta, agus mhínigh gur teachtaireacht ó Dhia a bhí sa bhrianglóid.

Tá an phleanáil urnaitheach agus an gníomh ar chomhthábhacht lena chéile maidir lenár bhfreagra. Is minic a ghlacaimid le cinní leithleasacha agus a ghabhaimid de ghníomhartha ainéafachtacha nuair atá deifir orainn, mura ndéantar machnamh ceart ar ár straitéis in am tráth. Measadh Farónna na hÉigipte a bheith ina ndéithe a raibh muinín ag na daoine astu, go sábhálfaidis iad ó na héiginnteachtaí go léir, sa tslí chéanna b’fhéidir is go gcreidimidne go sábhálfaidh na huachtaráin agus an inniúlacht teicheolaíochta sinn ón athrú aeráide. Mar sin féin, léiríonn straitéis Íosaef agus é ag déileáil le triomach na hÉigipte an eagna a bhaineann le bheith ag díriú airde ar riachtanais bhunúsacha (m. sh. bia) agus ag roinnt bhrabach an fhómhair (véarsa 33-36) seachas a bheith ag brath go huile agus go hiomlán ar chumhacht na gceannairí agus na teicneolaíochta – an fhadhb a réiteach go simplí agus le céill. A luaithe agus a cuireadh an straitéis seo i bhfeidhm, seachnaíodh an tubaiste, agus tháinig na daoine ó gach cearn den domhan chun fómhar na hÉigipte a roinnt.

De réir mar a dhéanaimid an fómhar a chéiliúradh, déanaimis aithreachas, guí, plan, agus gníomh chun éalú ó thubaiste an athraithe aeráide lenár linn, díreach mar a rinne Íosaef lena cheannsa.

Plécheisteanna

- De thoisc gur aimsir an fhómhair atá ann, d’fheadfadh sibh bhur macnamh a dhéanamh mar ghrúpa le fáil amach cad as ar tháinig an bia atá in bhur dtithe. An bhfeiceann sibh aon cheangal idir seo agus an ghéarchéim reatha san aeráid?
- An ndéanann sibh Dia a ghuí chun treorú a lorg uaidh agus sibh ag dul i ngleic leis an athrú aeráide? Má dhéanann, cad a deir sé? Mura ndéanann, cén fáth nach ndéanann?
- Dar libh, cad is féidir a fhoghlaim ó Íosaef agus sinn ag déileáil le fadhb reatha an athraithe aeráide?
- Cé na brionglóidí nó físeanna atá agaibh i gcomhair bhur gceantar áitiúil a bhainfeadh le hábhar an athraithe aeráide? Nach bhféadfadh sibh teacht suas le straitéis mar ghrúpa chun na físeanna sin a fhíorú sibh féin?
- Cén fheidhm atá ag an eaglais in aimsir na géarchéime mar atá linn i láthair na huaire? Má cheapann tú go bhfuil feidhm fháistineach aici, conas mar is féidir leis a bheith níos fáistíní fós?